

ผลของการใช้ Role play simulation ต่อความมั่นใจ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการปฏิบัติ การพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล

รังสรรค์ มาระเพ็ญ*   ปร.ด.(พัฒนศึกษา)

อริยา ตีประเสริฐ**   พย.ม.(สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบ 1 กลุ่มวัดผลก่อนหลังการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ role play simulation ต่อความมั่นใจ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ภาค การศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 เลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่ม 5 กลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) แบบประเมินความมั่นใจ (2)แบบประเมินทักษะการสื่อสาร (3) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ paired sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า ผลของการใช้ Role play simulation ต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง (Mean 3.88, SD 0.23 และ Mean 3.68, SD 0.26) เมื่อเปรียบเทียบผลก่อนหลังการทดลองพบว่าคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t 6.07) คะแนนทักษะการสื่อสารในการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลหลังใช้ role play simulation อยู่ในระดับมากที่สุด และคะแนนทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลหลังการทดลองส่วนใหญ่ปฏิบัติได้อย่างชำนาญ จากผลการศึกษาสามารถนำการใช้ Role play simulation มีช่วยเพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติ การเยี่ยมบ้าน ส่งเสริมทักษะการสื่อสารในการเยี่ยมบ้านและส่งเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลได้

คำสำคัญ: การแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์, ความมั่นใจ, ทักษะการสื่อสาร, ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

*อาจารย์ สาขาการพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

**อาจารย์ สาขาสภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Correspondence e-mail : deeariya@gmail.com

Effect of using Role-play simulation on self confidence, communication skills and practice skills in Nursing home visits of Nursing student

Rangson Maraphen* Ph.D. (Development Education)

Ariya Deeprasert** M.N.S. (Mental and Psychiatric Health Nursing)

Abstract

This research was a quasi-experimental research with 1 pre-experimental group. The objective of this study was to study the effect of role play simulation on confidence, communication skills and nursing practice skills for nursing students' home visits. The sample consisted of 50 third-year nursing students enrolled in community health nursing, the first semester of the academic year 2021. The sample were recruited using purposive sampling and divided into 5 groups, in which composed of 10 students per each group. The research instruments consisted of (1) Self-confident assessment form (2) communication skills assessment form (3) home visiting nursing skills assessment form Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and paired sample t-test.

The results showed that the effect of Role play simulation on the confidence in nursing home visits among nursing students after the trial was higher than before (Mean 3.88, SD 0.23 and Mean 3.68, SD 0.26) when Comparing the results before and after the experiment, it was found that the mean scores of nursing students' confidence in nursing home visits were significantly different at the .05 level ($t = 6.07$). The nursing students' home visits after role play simulation were at the highest level. and the scores of nursing home visit practice skills of nursing students after weaving, most of them practiced proficiently. Based on the results of this study, the use of role play simulations can help increase confidence in performing home visits. It can promote communication skills in home visits and promote nursing practice skills in home visits of nursing students.

Key words: role play simulation, self confidence, communication skills, practice skills in nursing home visits

---

*Nurse Instructor (Community Health Nursing) Department of Community Health Nursing Faculty of Nursing, Suandusit University

** Nurse Instructor (Mental and Psychiatric Health Nursing) Department of Psychiatric and Mental Health Nursing Faculty of Nursing, Suandusit University

Correspondence e-mail : ariya_dee@dusit.ac.th

บทนำ

วิชาชีพการพยาบาลเป็นหนึ่งในวิชาชีพด้านสุขภาพที่ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในวิชาภาคทฤษฎีผู้สอนมีบทบาทสำคัญที่จะออกแบบการเรียนรู้ให้นักศึกษาเพื่อให้บรรลุตามสมรรถนะที่กำหนด โดยการนำ active learning มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น VDO, PBL, case study, role play และ simulation¹⁻³ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยเฉพาะในรายวิชาซีพทางการพยาบาลมีการใช้หุ่นจำลองประกอบกับสถานการณ์เสมือนจริงซึ่งสามารถตอบโจทย์ในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพมาก³⁻⁴

การจัดการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนซึ่งเป็นวิชาภาคทฤษฎี โดยจุดมุ่งหมายหลักที่สำคัญของรายวิชานี้ คือ เมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนต้องมีทักษะในการเยี่ยมบ้าน โดยใช้ทักษะการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการช่วยคลี่คลายปัญหา ความไม่สบายใจจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยมีวิธีการเรียนรู้และเข้าใจปัญหา ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งในตัวบุคคลที่มีความผิดปกติ โดยผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้และเข้าใจปัญหาของตนเอง สามารถหาทางออกในการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาได้มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาดูวิดีโอและวิเคราะห์กรณีศึกษา แต่ยังไม่เคยการจัดการเรียนการสอนด้วยการทดลองปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านจริง ทำให้นักศึกษาพยาบาลไม่สามารถสื่อสารกับผู้รับบริการได้อย่างเป็นธรรมชาติ นักศึกษากลับไม่มั่นใจในการ

สนทนา ไม่กล้าที่จะเดินเข้าไปเริ่มต้นสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการ รู้สึกอึดอัด กลัวใช้คำพูดไม่เหมาะสม เมื่อต้องอยู่ในบ้านของผู้รับบริการ จะยิ่งทำให้เกิดความไม่มั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล ประหม่า ไม่มีสมาธิ ไม่สามารถนำองค์ความรู้จากวิชาทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านได้⁵

การสะท้อนคิดของผู้เรียน พบว่า สาเหตุเกิดจากการในการศึกษาภาคทฤษฎีผู้เรียนมองไม่เห็นภาพของชุมชน และการเข้าเยี่ยมบ้าน เพราะนักศึกษาเคยผ่านประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติเฉพาะในคลินิกบริการซึ่งมีแต่ผู้ป่วย เมื่อมาพบกับผู้รับบริการในชุมชนที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม มีทั้งคนปกติ คนเสี่ยง และคนป่วยซึ่งแตกต่างจากที่เคยพบมา จึงทำให้ไม่มั่นใจในการสื่อสาร และปฏิบัติการพยาบาลได้ไม่มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยเห็นปัญหาและให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้นจึงได้ทบทวนวรรณกรรม แล้วพบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้ คือ การใช้ role play⁶⁻⁷ ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนชนิดนี้ เป็นวิธีหนึ่งของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับสภาพการณ์ความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตมาเป็นข้อมูลอภิปรายวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ สามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีการรับรู้สมรรถนะของตนเองเพิ่มขึ้นเนื่องจากเกิดการเรียนรู้ในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น⁸

การที่ได้ลงมือทำซ้ำ ๆ จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการปฏิบัติและเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติกรพยาบาลในครั้งต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาของซูซาดา ทิพย์มนตรี⁴ ได้ศึกษาประสิทธิผลของการใช้การแสดงบทบาทสมมติในการสอน “ภาษาอังกฤษเพื่อการบริการ” พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการบริการหลังการเรียนบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการบริการที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 โดยมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก ($g = 4.64$) มีทัศนคติในการ เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในสถานประกอบการจริงอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.64)

นอกจากนี้ ผลการศึกษาของเกศสุดา ปงลังกา¹ ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรธรรมโสภิต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องและมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา ตันติชัชวาลวงศ์ (2556)⁹ ที่ศึกษาการพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาอังกฤษ 1 โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง Opinions ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 และพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาการสนทนาภาษาอังกฤษ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบแสดงบทบาทสมมตินอกจากสามารถพัฒนาทักษะ

ทางด้านภาษาแล้วยังสามารถพัฒนาทักษะในด้านอื่น ๆ ได้อีกด้วย

ผลการวิจัยของศุภาวิณี โฉพะประเสริฐ² ที่ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมกรกล้าแสดงออกโดยใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พบว่า หลังจากใช้การเรียนการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาดังกล่าว ระดับพฤติกรรมกรกล้าแสดงออกของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนก่อนใช้การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษาของสุภาวดี เครือโชติกุล และคณะ¹⁰ ศึกษาผลการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติต่อการรับรู้สมรรถนะนักศึกษาพยาบาลในวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และผดุงครรภ์ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการรับรู้สมรรถนะตนเองหลังการแสดงบทบาทสมมติ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการเรียนบทบาทสมมติและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

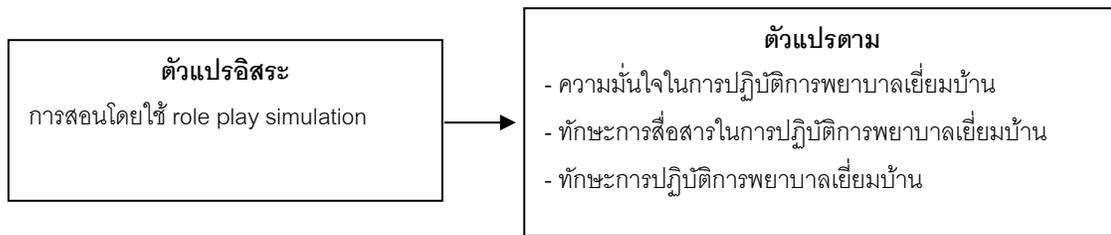
จากแนวคิดและงานวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงศึกษาผลการออกแบบการเรียนรู้ในหัวข้อการเยี่ยมบ้าน โดยใช้ role play เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร เพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติกรพยาบาล เพิ่มทักษะการปฏิบัติกรพยาบาลเยี่ยมบ้าน พัฒนาการแสดงออกและพฤติกรรมของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 รวมถึงมีทักษะในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการสอนโดยใช้ role play simulation ต่อความมั่นใจ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการปฏิบัติกรพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) เพื่อศึกษาผลของการใช้ Role play simulation ต่อความมั่นใจ ทักษะการสื่อสารและทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 99 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จำนวน 48 คน ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจจนครบตามจำนวนที่กำหนด

เกณฑ์การคัดกลุ่มตัวอย่างเข้าโครงการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 และยินดีเข้าร่วมโครงการ วิจัย

เกณฑ์การคัดกลุ่มตัวอย่างออกจากโครงการวิจัย หรือออกจากวิจัย ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามที่กำหนด และไม่ยินยอมเข้าร่วม

โครงการวิจัย ดำเนินการระหว่างเดือน กันยายน ถึง ธันวาคม 2564

คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G* power version 3.1.9.2 โดยกำหนดค่าอำนาจในการทดสอบ (power of the test) ที่ระดับร้อยละ 0.95 ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กำหนดขนาดอิทธิพลในระดับปานกลาง (medium effect size) ที่ระดับ .05 ทดสอบสถิติด้วย T-Test ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 45 คน เนื่องจากอาจมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบ จึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนโดยใช้ role play simulation โดยนำมาจากสถานการณ์ที่พบบ่อยในการเยี่ยมบ้านจริงในชุมชน จำนวน 15 สถานการณ์ ประกอบด้วย สถานการณ์เยี่ยมบ้านผู้รับบริการในภาวะปกติ 5 สถานการณ์ สถานการณ์เยี่ยมบ้านผู้รับบริการในภาวะเสี่ยง 5 สถานการณ์ และ สถานการณ์เยี่ยมบ้านผู้รับบริการในภาวะป่วย 5 สถานการณ์

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของแผนการสอน

วาระสารกองการพยาบาล

โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน และการพยาบาล จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

2. แบบประเมินความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล ของรังสรรค์ มาระเพ็ญ¹¹ จากวิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผู้ป่วยจำลองในสถานการณ์เสมือนจริงในการศึกษาการพยาบาลอนามัยชุมชน และแนวคิด student satisfaction and self confidence in learning (National League for Nursing, 2005)¹² ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ โดยแบบประเมินชุดนี้ เป็นมาตรวัดแบบ Likert scale 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความมั่นใจในระดับมากที่สุด
  - 4 หมายถึง มีความมั่นใจในระดับมาก
  - 3 หมายถึง มีความมั่นใจในระดับปานกลาง
  - 2 หมายถึง มีความมั่นใจในระดับน้อย
  - 1 หมายถึง มีความมั่นใจในระดับน้อยที่สุด
- มีเกณฑ์การแปลผลคะแนนดังนี้¹³

ระดับ	ความหมาย
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) และความชัดเจนของการใช้ภาษาของแบบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 และทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่น สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.93

3. แบบประเมินทักษะการสื่อสารในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล ผู้วิจัย ได้พัฒนา มาจาก Health Communication Assessment Tool (HCAT)¹⁴ ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 18 ข้อ ซึ่งใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale 5 ระดับ และแปลความหมายการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง การไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง

คะแนน 2 หมายถึง ปฏิบัติถูกต้อง แต่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์

คะแนน 3 หมายถึง ปฏิบัติถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่คล่องแคล่ว

คะแนน 4 หมายถึง ปฏิบัติถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ คล่องแคล่ว

คะแนน 5 หมายถึง ปฏิบัติถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ คล่องแคล่วมาก

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินนี้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนการพยาบาลอนามัยชุมชน จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 1 และทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.93

4. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล ของรังสรรค์ มาระเพ็ญ¹¹ จากวิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผู้ป่วยจำลองในสถานการณ์เสมือนจริงในการศึกษาการพยาบาลอนามัยชุมชน เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาการทบทวนวรรณกรรม แล้วนำมาจัดทำเป็นขั้นตอนการเยี่ยมบ้าน จำนวน 9 ข้อ มี 3 ระดับ คือ

ไม่ปฏิบัติ ปฏิบัติไม่ชำนาญ และปฏิบัติชำนาญ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 2 หมายถึง ปฏิบัติชำนาญ
- 1 หมายถึง ปฏิบัติไม่ชำนาญ
- 0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) และความชัดเจนของการใช้ภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 และทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.86

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และได้รับการอนุมัติรับรองเลขที่ SDU-RDI-SHS 2021-015 โดยผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทุกคนรับทราบข้อมูลก่อนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการโดยอิสระ กรตัดสินใจไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน นำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยได้ซักถามในกรณีที่มีปัญหาในการตอบแบบสอบถาม หรือมีข้อสงสัย ข้อมูลถูกเก็บเป็นความลับ ไม่มีการระบุชื่อ หรือแสดงข้อความที่สามารถระบุถึงผู้ร่วมโครงการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลการสอนโดยใช้ role play จากสถานการณ์เสมือนจริง ตามที่กำหนดไว้ 15 สถานการณ์ ดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง

- การเตรียมผู้ป่วยจำลองโดยใช้นักศึกษา กลุ่มละ 1 คนต่อ 1 สถานการณ์ มาซักซ้อม และทำความเข้าใจบทบาทการเป็นผู้ป่วยจำลอง ก่อนทำการฝึกในสถานการณ์จริง

- ปฐมนิเทศ และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนโดยใช้ role play และการวิจัย ให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนรับทราบ

- แบ่งกลุ่มนักศึกษาพยาบาลออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

- มอบหมายให้นักศึกษาพยาบาลเข้าเรียนเนื้อหาการเรียนแบบบ้านใน (WORK-BASED BLENDED LEARNING AND TECHNOLOGICAL SCAFFOLDING SYSTEM: WBSC) ก่อนทำ role play และก่อนเข้าชั้นเรียน

2. ระยะทดลอง

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน มอบหมายนักศึกษาให้เป็นผู้รับบริการ 1 คน ญาติผู้รับบริการ 1 คน พยาบาลจำนวน 2 คน และเป็นผู้สังเกตการณ์จำนวน 6 คน ให้ทำ role play simulation และอัดวิดีโอ role play จากสถานการณ์เสมือนจริงที่ได้รับมอบหมาย กลุ่มละ 3 สถานการณ์ ประกอบด้วยผู้รับบริการที่มีภาวะสุขภาพเจ็บป่วย ภาวะสุขภาพเสี่ยง และภาวะสุขภาพปกติ โดยให้สมาชิกในกลุ่มสลับบทบาทกันในแต่ละสถานการณ์ หลังจากนั้นมอบหมายให้นักศึกษาทุกกลุ่มนำวิดีโอที่บันทึกวิดีโอ role play simulation มาเปิดดูเพื่อเตรียมอภิปรายร่วมกันที่สถานการณ์ในช่วงเรียนทฤษฎี หัวข้อการเยี่ยมบ้าน ใช้ระยะเวลาในการเรียนการสอน 7 ชั่วโมง แบ่งเป็น pre brief 10 นาที เป็นการชี้แจงรายละเอียดให้นักศึกษาทุกคนฟังก่อนปล่อยให้นักศึกษาฝึกแสดงบทบาทสมมติ ใช้เวลาสถานการณ์ละ 25 นาที จากนั้นในชั้นเรียนช่วง role play scenario ได้เปิดวิดีโอให้นักศึกษาทุกคนดูพร้อมกันเริ่มจากสถานการณ์เยี่ยมบ้านผู้รับบริการในภาวะปกติ 5 สถานการณ์ และสรุป de brief 15 นาที สถานการณ์เยี่ยมบ้านผู้รับบริการในภาวะเสี่ยง 5 สถานการณ์ และสรุป de brief 15 นาที

วารสารกองการพยาบาล

สถานการณ์เยี่ยมบ้านผู้รับบริการในภาวะป่วย 5 สถานการณ์ และสรุป de brief 15 นาที (รอบละ 140 นาที)

3. ระยะเวลาหลังการทดลอง หลังจากจบการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างทุกคนทำแบบประเมินความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้าน และผู้วิจัยประเมินทักษะการสื่อสารในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้าน และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษา ภายหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลคะแนนความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้าน คะแนนทักษะการสื่อสารในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้าน และคะแนนทักษะการปฏิบัติการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล โดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการทดลอง ด้วย paired t-test

ผลการวิจัย

ผลของการสอนโดยใช้ role play simulation ต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลโดยใช้ role play simulation หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทุกข้อ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการทดลองพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ role play simulation

ความมั่นใจในการปฏิบัติการเยี่ยมบ้าน	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	p
	mean	SD	mean	SD		
1. มีความมั่นใจในการประเมินสภาพผู้รับบริการในการเยี่ยมบ้าน	3.53	0.80	3.96	0.68		
2. มีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลในการเยี่ยมบ้าน	3.64	0.79	3.85	0.71		
3. มั่นใจในการใช้ความรู้เพื่อการดูแลแก้ปัญหาผู้รับบริการในการเยี่ยมบ้าน	3.36	0.79	3.63	0.73		
4. มีความมั่นใจในการตัดสินใจในการดูแลผู้รับบริการในการเยี่ยมบ้านเมื่อเกิดปัญหาเฉพาะหน้า	3.47	0.88	3.58	0.79		
5. มีความมั่นใจในการทำงานเป็นทีม	4.21	0.81	4.33	0.60		
6. มีความมั่นใจในการประสานเครือข่ายเพื่อขอความช่วยเหลือในกรณีเกินขีดความสามารถ	3.51	0.80	3.90	0.83		
7. มีความมั่นใจในสื่อสารกับผู้รับบริการ ครอบครัว ชุมชน และทีมการพยาบาล	3.64	0.79	3.83	0.83		
8. ภาพรวมมีความมั่นใจในการลงไปปฏิบัติงานจริงในชุมชน	3.64	0.79	3.96	0.80		
ภาพรวมความมั่นใจในการปฏิบัติการเยี่ยมบ้าน	3.63	0.26	3.88	0.23	6.07	.001*

ผลของการสอนโดยใช้ role play simulation ต่อทักษะการสื่อสาร และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาล

มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับดี และคะแนนเฉลี่ยทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านอยู่ในระดับปฏิบัติชำนาญ รายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนทักษะการสื่อสารและทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านในการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลหลังการใช้ role play simulation

ทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้าน	mean	SD
ทักษะการสื่อสารในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้าน	4.25	0.71
ทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้าน	1.58	0.51

อภิปรายผล

1. ผลของการสอนโดยใช้ role play simulation ต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนหลังพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยการสวมบทบาทเป็นพยาบาลเยี่ยมบ้าน ทำให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ได้ใช้ทักษะสื่อสารกับผู้รับบริการ

ทำให้เกิดความมั่นใจในการเยี่ยมบ้านมากขึ้น และการสวมบทบาทเป็นผู้ป่วยทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ความรู้สึก และความต้องการในมุมมองของผู้ป่วยนำไปสู่การสร้างปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ภาพที่ 1 บทบาทสมมติกรณีเยี่ยมบ้านผู้รับบริการที่มีภาวะเจ็บป่วยและได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ โดยนักศึกษาที่สวมบทบาทเป็นพยาบาลกำลังพูดคุยซักถามอาการ และให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย และญาติที่ดูแลผู้ป่วยที่สวมบทบาทโดยนักศึกษาที่ได้รับการเตรียมความพร้อมให้เป็นผู้ป่วยและญาติที่ดูแลผู้ป่วย)

ภาพที่ 1 บทบาทสมมติกรณีเยี่ยมบ้านผู้รับบริการที่มีภาวะเจ็บป่วยและได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ

นอกจากนี้ การได้ลงมือทำซ้ำ ๆ จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการปฏิบัติและเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลในครั้งต่อไป สอดคล้องกับการศึกษา ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติของผู้เรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องและมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น¹

ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมกรรล่าแสดงออกโดยใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในรายวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่ผลการวิจัยพบว่า หลังจากใช้วิธีการเรียน

การสอนแบบแสดงบทบาทสมมุติในรายวิชานี้ นักศึกษามีระดับพฤติกรรมกรรล่าแสดงออกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนใช้วิธีการเรียนการสอนแบบแสดงบทบาทสมมุติ² และการใช้บทบาทสมมุติในสถานการณ์เสมือนจริงในการรักษาโดยใช้ทักษะการสื่อสารของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรการพยาบาลสุขภาพจิต ผลการศึกษาพบว่า การใช้แบบทดสอบบทบาทสมมุติเป็นเครื่องมือการสอนที่มีคุณค่าสำหรับนักศึกษาที่เรียนทางด้านสุขภาพจิตทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติในคลินิกอีกทั้งการใช้บทบาทสมมุติสามารถช่วยเพิ่มทักษะการคิดวิเคราะห์และความมั่นใจของนักศึกษาอีกด้วย³ (ภาพที่ 2 บทบาทสมมุติกรณีเยี่ยมบ้านผู้รับบริการที่มีภาวะเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โดยนักศึกษาที่สวมบทบาทเป็นพยาบาลกำลังพูดคุยซักถามอาการ และซักประวัติผู้รับบริการที่มีภาวะเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงที่สวมบทบาทโดยนักศึกษาที่ได้รับการเตรียมความพร้อม)

ภาพที่ 2 บทบาทสมมุติกรณีเยี่ยมบ้านผู้รับบริการที่มีภาวะเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง

วาทสารกองการพยาบาล

2. ผลของการสอนโดยใช้ role play simulation ต่อทักษะการสื่อสารในการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่าหลังการทดลองนักศึกษาพยาบาลมีทักษะการสื่อสารในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เนื่องจากการสวมบทบาทแสดงเป็นพยาบาลและมีผู้แสดงเป็นบทบาทผู้รับบริการทำให้เกิดการสื่อสารระหว่างกัน ได้ฝึกแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าผ่านการสื่อสารกับผู้รับบริการจะยิ่งเพิ่มความสามารถในการสื่อสารให้มากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาประสิทธิผลของการใช้การแสดงบทบาทสมมติในการสอน “ภาษาอังกฤษเพื่อการบริการ” พบว่านักศึกษาที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการบริการหลังการเรียนบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการบริการที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 โดยมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก ($g = 4.64$) มีทัศนคติในการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในสถานประกอบการจริงอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.64)⁴

การศึกษากการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรธรรมโสภิต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องและมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น¹ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการพัฒนาทักษะการสนทนา

ภาษาอังกฤษ 1 โดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง opinions ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 ที่พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาการสนทนาภาษาอังกฤษ 1 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนเรียน⁵

นอกจากนี้ การศึกษาที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติในการสอนการสื่อสารด้วยเทคนิค Situation, Background, Assessment, Recommendation: SBAR กับนักศึกษาพยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติจะมีทักษะการสื่อสารที่ดีกว่าและมีความผิดพลาดน้อยกว่านักศึกษาพยาบาลที่ใช้วิธีการสอนแบบเดิม⁵

การศึกษาระสิทธิภาพผลของการใช้โปรแกรมจำลองสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมติที่เกี่ยวกับเทคนิค SBAR พบว่า โปรแกรมจำลองสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมติที่เกี่ยวกับเทคนิค SBAR ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีทักษะการสื่อสารในการส่งต่อข้อมูลกับแพทย์ และทำให้นักศึกษาพยาบาลมีสมรรถนะด้านการสื่อสาร⁶ จากการศึกษาการผสมผสานวิธีการใช้บทบาทสมมติและการใช้วิดีโอประกอบการสอนในนักศึกษาพยาบาลช่วยในการปรับปรุงทักษะการสื่อสาร รวมถึงยังเพิ่มคุณภาพการพยาบาลและการดูแลผู้ป่วยอีกด้วย⁷ (ภาพที่ 3 บทบาทสมมติกรณีเยี่ยมบ้านผู้รับบริการที่มีสุขภาพแข็งแรง โดยนักศึกษาที่สวมบทบาทเป็นพยาบาลกำลังพูดคุยซักถาม ชักประวัติ และให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพแก่ผู้รับบริการที่มีสุขภาพดีสวมบทบาทโดยนักศึกษาที่ได้รับการเตรียมความพร้อม)

ภาพที่ 3 บทบาทสมมติกรณีเยี่ยมบ้านผู้รับบริการที่มีสุขภาพแข็งแรง

3. ผลของการสอนโดยใช้ role play simulation ต่อทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่าหลังการทดลอง นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลเยี่ยมบ้านอย่างชำนาญ เนื่องจากการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตมาเป็นข้อมูลอภิปราย วิธีการนี้จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีการรับรู้สมรรถนะตนเองเพิ่มขึ้นเนื่องจากเกิดการเรียนรู้ในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่น⁹ สอดคล้องกับการศึกษาในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกโดยใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในรายวิชาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่าหลังจากใช้การเรียนการสอนแบบแสดงบทบาทสมมุติในรายวิชา ระดับพฤติกรรมการ

กล้าแสดงออกของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษา ก่อนใช้การแสดงบทบาทสมมุติ¹ และการศึกษาผลการเรียนรู้แบบบทบาทสมมุติต่อการรับรู้สมรรถนะนักศึกษาพยาบาลรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และผดุงครรภ์ 1 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการรับรู้สมรรถนะตนเองหลังการแสดงบทบาทสมมุติมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการเรียน บทบาทสมมุติและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ⁹

การศึกษาผลการใช้บทบาทสมมุติในสถานการณ์เสมือนจริงและการสาธิตทักษะการให้สารน้ำในเด็กในนักศึกษาพยาบาล พบว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์เสมือนจริงและการสาธิตทักษะปฏิบัติการพยาบาล เป็นวิธีการเพิ่มทักษะการปฏิบัติความรู้ และความมั่นใจให้แก่ นักศึกษาพยาบาลและถือ ว่าเป็นวิธีการสอนที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการพยาบาล ได้ค่อนข้างดี¹⁰ นอกจากนี้ ผลการศึกษาการใช้บทบาทสมมุติซึ่งเป็นกลยุทธ์การสอนที่มีความสนุกในการเรียนรู้ ยังพบว่า การใช้บทบาทสมมุติในการจัดกิจกรรมการ

วารสารกองการพยาบาล

เรียนเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการสอน นั่นคือเป็นการพัฒนาทักษะการฝึกปฏิบัติเชิงวิชาชีพ ส่งเสริมพัฒนาทักษะสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจ นักศึกษามีความสนุกจากการที่ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและมีความเข้าใจเห็นอกเห็นใจในหลากหลายหลายของผู้รับบริการซึ่งได้ประสบการณ์จากกระบวนการที่ใช้สถานการณ์เสมือนจริง¹⁶

นอกจากนี้ การศึกษามุมมองของนักศึกษาพยาบาลต่อรูปแบบการสอนโดยใช้บทบาทสมมติในวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตในนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล Riyadh และมหาวิทยาลัย King Saud bin Abdulaziz ผลการศึกษาพบว่า การใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสอนการพยาบาลสุขภาพจิตช่วยในการปรับปรุงทักษะการสื่อสารให้กับนักศึกษาและยังเป็นการบูรณาการศาสตร์ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติและยังช่วยให้เกิดทักษะความคิด

สร้างสรรค์อีกทั้งทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและการทำงานเป็นทีม¹⁷ จากการศึกษาการใช้บทบาทสมมติทางคลินิกและการสะท้อนคิดในการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารในการรักษาในการศึกษาสุขภาพจิต ผลการศึกษาพบว่า การใช้บทบาทสมมติเป็นการเน้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษา การเพิ่มศักยภาพในตนเองและการมีความเห็นอกเห็นใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิต¹⁸

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ใช้เป็นแนวทางให้ผู้สอนและผู้สนใจได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ role play ไปใช้ในการเรียนการสอนในวิชาอื่นต่อไป
2. นำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ให้นักศึกษา เช่น ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพ

References

1. Ketsuda Ponglangka A study of the use of role-play activities in the development of speaking abilities. English of Mathayomsuksa 5 students. Thesis. Master of Arts degree program. Department of Teaching English as a Foreign Srinakharinwirot University. 2007. Thai.
2. Supavinee Lohaprasert. Research report in the classroom on the development of assertive behavior using the method Role play of first year students in Tourism Business Management in industrial course Tourism, semester 1/2013 (Research Report). Yala : Yala Rajabhat University. 2013. Thai.
3. Arnone MJ, Conti PR, Preckajlo HJ. Roleplay simulation of therapeutic communication for nursing students in a psychiatric nursing course. International Journal of nursing. 2021;8(2): 1-7.
4. Suchada Thimontri. The effectiveness of the use of role-playing in teaching. Songkhla: Prince of Songkla University. 2013. Thai.
5. Kesten, KS. Role-play using SBAR technique to improve observed communication skill in senior nursing students. [Electrical version]. Journal of Nursing Education, 2011. 50(2), 79-87. PMid: 21210611.
6. Mi Yu, Kyung ja Kang. Effectiveness of a role-play simulation program involving the SBAR technique: A quasi-experimental study. [Electrical version]. Nursing Education Today, 2017. 53, 41-47.
7. Tomova S, kilikova M, Bartonickova D, Kalankova D. Combination of the role-playing method and video training in undergraduate nursing studies. Journal of nursing and social sciences related to health and illness.2020;22(1): 27-32.
8. Tisana Kamanee. Science of teaching. 19th ed. Bangkok : Chulalongkorn University printing press. 2015. Thai.
9. Wanida Tantichatchawanwong. Developing English Conversation Skills 1 by role-playing activities on Opinions of 2nd year vocational certificate students in sales field, Wimonriyan College of Technology (Research Report). Bangkok : Ramkhamhaeng University. 2013. Thai.
10. Supawadee Kruachottikul, Sakawduean Oatme. The Effects of using role-Play to self-efficiency in maternal-child nursing and midwifery I student nurses of Saint Louis college. Journal of health and health management, 2020;6(2):28-38. Thai.

วารสารกองการพยาบาล

11. Rangson Maraphen. Development of learning instructional model by using standardized patient in simulation base in community health nursing. Program of Ph. D. Development Education Graduate School, Silpakorn University Ph. D. 2019. 297. Thai.
12. Reiersen IÅ, Sandvik L, Solli H, Haukedal TA, Husebø SE. (2020). Psychometric testing of the Norwegian version of the Simulation Design Scale, the Educational Practices Questionnaire and the Student Satisfaction and Self-Confidence in Learning Scale in nursing education. *International Journal of Nursing Studies Advances*, 2, 100012. <https://doi.org/10.1016/j.ijnsa.2020.100012>.
13. Boonchom Srisaat. Preliminary research. (10th edition). Bangkok : Suwiriyan. 2017. Thai.
14. Baird T, Corey VR, Sissom J, Weber J, Campbell SH. (2021). Testing the Validity and Reliability of the Adapted Health Communication Assessment Tool©. *Clinical Simulation in Nursing*, 52, 50-58. <https://doi.org/10.1016/j.ecns.2020.11.001>.
15. Valizadeh I, Akbarzadeh B, Ghiyasvandiyān S. et al. The effects of role play simulation and demonstration on pediatric peripheral venous catheter insertion skill among nursing students: A three group experimental study. *Nursing and midwifery studies*. 2021;10: 1-6.
16. Khan S. Role play: A teaching strategy that adds fun in learning. *International Journal of current research*. 2017;9(8) :55916-55919.
17. Dawood E. Nursing students' perspective about role-play as a teaching strategy in psychiatric nursing. *Journal of education and practice*. 2013;4(4): 38-48.
18. Ronning S, Bjorkly S. The use of clinical role-play and reflection in learning therapeutic communication skills in mental health education: an integrative review. *Advances in medical education and practice*. 2019;10: 415-425.